

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
«Образотворче мистецтво» другого (магістерського)
рівня вищої освіти за спеціальністю
В4 «Образотворче мистецтво та реставрація»

Рецензована освітньо-професійна програма «Образотворче мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю В4 «Образотворче мистецтво та реставрація» (спеціалізація В4.01 «Візуальні мистецтва») Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука справляє враження ретельно продуманого та внутрішньо цілісного документа. Її поява є своєчасною й обґрунтованою з огляду на потребу мистецької галузі у фахівцях, які поєднують високий рівень художньої майстерності з дослідницькою культурою та здатністю працювати з мистецькою спадщиною.

Особливої уваги заслуговує якість опису предметної області. Об'єкт, цілі навчання, теоретичний зміст, методи й інструментарій сформульовано термінологічно коректно та змістовно повно. Показовим є включення до методологічного апарату семіотичного, синхронного й діахронного аналізу поряд з інноваційними методиками мистецької сфери та методикою викладання фахових дисциплін – такий рівень методологічної рефлексії властивий далеко не кожній мистецькій освітній програмі й засвідчує високу фахову культуру розробників.

Сильною стороною програми є послідовно вибудована дослідницька вертикаль. Компонента «Методика та методологія мистецтвознавчих досліджень» закладає методологічну базу, яка згодом реалізується у результатах навчання щодо володіння фаховою термінологією та науково-аналітичним апаратом (РН 7), застосування методології наукових досліджень і дотримання принципів академічної доброчесності (РН 14), а також визначення ефективності сучасних теоретичних підходів до інтерпретації культурно-мистецьких процесів (РН 11). Логічним завершенням цієї лінії є задекларовані академічні права випускників – можливість продовження навчання на третьому (освітньо-науковому, освітньо-творчому) рівні вищої освіти, що робить освітню траєкторію справді наскрізною.

Схвальної оцінки заслуговує міждисциплінарний характер програми. Компонента ОК 02 «Синтез мистецтв» разом із результатом навчання щодо інтерпретації семантичних, іконологічних, іконографічних, формально-образних і формально-стилістичних чинників образотворення (РН 2) формує в здобувача здатність мислити при створенні мистецького твору у широкому

культурному контексті, а не лише в межах окремої техніки чи жанру. Не менш цінним є трактування формотворчих мистецьких засобів як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства (СК 2, РН 4).

Позитивно вирізняються задекларовані засади організації освітнього процесу: студентоцентризм, академічна свобода, цілісність теоретичної, практичної й дослідницької підготовки. Передбачене розмаїття форм роботи – майстер-класи, воркшопи, онлайн-курси, конкурси, тренінги, студентські наукові гуртки – свідчить про орієнтацію на активні методи навчання. Прозорою та методично виваженою є система оцінювання, що поєднує 100-бальну шкалу ЄКТС з національною й вербальною системами та передбачає різні види контролю, зокрема презентації досліджень і портфоліо.

Належним є рівень цифрової підтримки освітнього процесу: система електронного навчання, сервіси організації онлайн-занять, інституційний репозитарій, доступ до міжнародних наукометричних баз. Це узгоджується зі здатністю використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології у мистецтвознавчих і реставраційних дослідженнях (СК 8) та застосовувати їх в освітній і музейній справах (РН 6).

Не применшуючи високої загальної оцінки програми, можна вважати за доцільне висловити низку рекомендацій, спрямованих на подальше посилення її окремих складників:

1. Результат навчання щодо застосування сучасних технологій в освітній та музейній справах (РН 6) і здатність до інтерпретації культурно-мистецьких процесів (РН 11) було б доречно посилити компонентою музеєзнавчого спрямування – з питань музейної справи, атрибуції та експертизи творів мистецтва, що є природним продовженням профілю спеціальності.

2. З огляду на результати навчання щодо представлення досягнень у міжнародному професійному середовищі (РН 12, РН 13) рекомендую розглянути можливість запровадження окремих англomовних модулів або курсів. Це створило б передумови для реальної міжнародної академічної мобільності та участі здобувачів у зарубіжних мистецьких проєктах.

3. Дослідницьку складову програми доцільно завершити обов'язковою апробацією результатів – підготовкою наукової публікації або доповіді на конференції в межах персонального творчо-дослідницького проєкту чи кваліфікаційної роботи. Такий крок закріпив би РН 12 і РН 14 та полегшив би випускникам подальший вступ до наукової або творчої аспірантури.

Наведені рекомендації не мають характеру зауважень і не стосуються принципових положень програми – вони окреслюють напрями її подальшого розвитку та збагачення в наступних редакціях.

Загалом освітньо-професійна програма «Образотворче мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю В4 «Образотворче мистецтво та реставрація» галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» відповідає вимогам чинного законодавства у сфері вищої освіти, характеризується високим рівнем розробки, змістовною цілісністю та чіткою узгодженістю мети, компетентностей і результатів навчання з освітніми компонентами. Програма заслуговує на схвальну оцінку та рекомендується до впровадження в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука.

Кандидат психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри образотворчого мистецтва
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

 Тетяна ПРОКОПОВИЧ

26 серпня 2025р.

